Цана асобнага нумару 15 гр.

Przesyłka opłacona ryczałtem.

№ 51 (102). Вільня, Субота 2 Ліпня 1927 г. Год III

Сялянская Ніва

Няхай жыве Беларускі Народ!

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:
ВІЛЬНЯ, ЗАВАЛЬНАЯ 6. (Wilno, Zawalna 6.).
Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да 3 гадзіны апрача сьвята.
Рэдактар прыймае ад 12 да 2 гадз.

Зямля Сялянству бяз выкупу!

Падпіска:
на адзін месяц — 1 зал., на 3 месяцы — 2 зал., на 6 месяцау 4 зал., на год — 8 зал.
Для заграніцы удвая даражэй.
Аплата надрукаванага залежыць ад рэдакцыі

ВЫХОДЗЕ Ў СЕРАДУ І СУБОТУ.

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

Задачы валасных рад.

Знаходзімся цяпер у пэрыодзе выбараў у валасныя рады. Раней ці пазьней, выбары закончацца, а ў некаторых паветах на‘т ужо закончыліся. У сувязі з гэтым неабходна выясьніць найгалаўнейшыя пункты дзейнасьці нававыбраных рад. Гэтую справу падымаем затым, што ў Заходняй Беларусі выбары ў самаўрады прынясуць і прыносяць радыкальныя зьмены складу рад, а іменна, у валасных радах будзе беларуская большасьць.

Вось дзеля гэтага і манімся выясьніць важнейшыя першарадныя задачы валасных рад.

Валасныя рады перадусім павінны будуць на сваім паседжаньні выбраць войта, заступніка і лаўнікаў. Як войт, так яго заступнікі і лаўнікі павінны па сваіх перакананьнях адказваць большасьці рады. Дзеля таго, што большасьць у валасных радах будзе беларуская, сялянская, дык і выбраная ўправа воласьці павінна быць беларускай і па духу сялянскай. Затым на войта, яго заступніка і лаўнікоў трэба выбіраць толькі сваіх беларускіх кандыдатаў, якім дарага беларуская справа і дарага доля гаротнага селяніна. Асабліва трэба зьвярнуць вялікую ўвагу на выбары войта. Калі войтам будзе выбраны не Беларус, дык ня гледзячы на беларускі склад рады, уся гаспадарка ў воласаці будзе ісьці дагэтуляшняй дарогай, апёртай на самаволі кіраўніка воласьці, ад якой церпіць усё сялянства. Дык, каб усьцерагчыся гэтага, нававыбраныя валасныя рады павінны выбіраць на войтаў сьведамых і стойкіх Беларусаў, якія энэргічна патрапяць бараніць інтарэсы працоўных беларускіх гушчаў. Пры выбарах ня трэба баяцца таго, што выбраных асоб стараста можа не зацьвердзіць. Калі-б і так было, дык валасной радзе ня трэба выбіраць кампрамісных асоб, якія хочуць служыць паном і адначасна ўдаюць прыхільнікаў сялянства. Толькі сваей стойкасьцю і вытрымаласьцю валасная рада будзе магчы, канец канцом, здабыць належныя ёй правы і радыкальна паправіць валасную гаспадарку. Гэтая стойкасьць можа не адразу прынясець пажаданыя рэзультаты, але ўсё-ж такі павінен будзе наступіць такі час, калі беларускае сялянства стане сапраўдным гаспадаром у сваей воласьці; але да гэтага дарога не праз уступкі і кампрамісы, а толькі праз вытрымаласьць і стойкасьць сялянства на полі змаганьня за свае правы.

Неадкладна пасьля выбараў управы воласьці, валасная рада павінна паклапаціцца аб тым, каб завясьці ашчадную, разумную і справядлівую валасную гаспадарку. Перадусім трэба каб рада разгледзіла істнуючы ўжо і зацьверджаны на сёлетні год бюджэт прыходаў і расходаў воласьці. Гэтага бюджэту на сёлетні яшчэ год валасная рада не патрабуе ўхваляць у зьмененай форме, бо ён ужо ўстаноўлены, аднак валасная рада можа вынясьці пастанову аб ашчаднасьці і такім чынам фактычна, у жыцьці гэты бюджэт зьмяніць пры выкананьні яго. Гэтыя зьмены перадусім павінны пайсьці ў кірунку зьмяншэньня валасных налогаў на сялянства. Гэта можна правесьці толькі дарогай зьмяншэньня расходаў воласьці. Затым валасная рада і ўправа воласьці павінны імкнуцца да таго, каб зьменшыць расходы воласьці. Поруч з зьменшанымі расходамі можна будзе лёгка зьменшваць самаўрадавыя налогі. Пры зьмяншэньні расходаў воласьці трэба браць пад увагу перадваенны бюджэт воласьці, і, памагчымасьці, цяперашнія расходы воласьці зраўняць з даўнейшымі.

Калі-б у сёлетнім годзе было вельмі цяжка правесьці ўсе патрэбныя зьмены ў расходах і прыходах воласьці, то прынамсі пры ўстанаўленьні бюджэту на наступны год, трэба на гэта зьвярнуць асаблівую ўвагу і канешна шмат зьменшыць бюджэт воласьці.

Апрача ўстанаўленьня бюджэту воласьці на кожны год, валасная рада павінна будзе кантраляваць управу воласьці, каб прыходы і расходы адбываліся паводле прынятага бюджэту.

Устанаўленьне бюджэту ёсьць найгалаўнейшай дзейнасьцяй валасных рад. Апрача гэтага рады могуць і павінны разважаць і выносіць пастановы аб усіх іншых справах датычачых воласьці, як напрыклад: школьных, санітарных, дарожных, аб адміністрацыі воласьці і іншых. Пры вырашэньні гэтых спраў трэба толькі трымацца паняцьця аб карысьці для ўсей воласьці, а перадусім для сялянства; гэтую карысьць можа прынясьці тое ці іншае вырашэньне справы, падлягаючай компэтэнцыі валаснай рады.

Дык сьмела і дружна, сяляне, сябры валасных рад, прыступайце да працы, маючай на мэце абарону сваіх правоў.

А. Саюзьнік.

Вынікі выбарау.

У некаторых паветах ужо закончыліся выбары ў валасныя рады. Паводле вестак, атрыманых з месцаў, Беларусы амаль ня ўсюды ішлі на выбары нацыянальным фронтам і выстаўлялі толькі па адным сьпіску сялянскіх кандыдатаў.

Гэта сьведчыць аб тым, што „Сялянская Ніва“ зусім мэтна павяла акцыю ў тым кірунку, каб сяляне ішлі дружна на выбары, а не ў розьніцу, як гэта хацелася „Нашай Праўдзе“. „Нашая Праўда“ хацела пасварыць між сабой сялян—сьведамых Беларусаў, з тым, каб чужынцы, што праклямуюць „клясявую барацьбу“ здабылі сабе перавагу пры выбарах. Але гэтая баламутная праца „Н. Праўды“ не ўдалася, бо сялянства ўжо разумее добра, што толькі ў саюзе між сабой можа перамагчы нашых ворагаў.

Для прыкладу падаём тут вынікі выбараў у Лубчанскую валасную раду (Наваградзкі п.).

Усіх сяброў валаснога сабраньня было 127 асоб, усе сябры былі прысутнымі на выбарах. Сьпіскаў кандыдатаў было 4: адзін сьпісак беларускіх сялянскіх кандыдатаў, адзін жыдоўскі і два польскія. У рэзультаце галасаваньня на 13 месц у валасной радзе Беларусы-сяляне атрымалі 10 мандатаў, Жыды 1 мандат, Палякі 1 мандат і 1 г. зв тутэйшыя. Між іншым па сялянскаму сьпіску прайшоў у раду пасол В. Рагуля.

З вышэй паданага факту бачым, што сяляне зусім добра зразумелі кліч „Сялянскае Нівы“ і затым пайшлі на выбары адным супольным фронтам—беларускім сялянскім сьпіскам.

Трэба яшчэ адцеміць, што ў Наваградчыне, у валасныя рады праходзілі амаль ня ўсюды сяляне-Беларусы апазыцыйна настроеныя да пануючага рэжыму.

Дык кожны, хто ўмее чытаць, спяшайся выпісаць сваю газэту „Сялянскую Ніву“.

З СОЙМУ.

Паседжаньне Сойму. 30.VI г.г. адбылося другое паседжаньне надзвычайнае сэсіі Сойму.

Эндэк Шэбека зрэфэраваў, а Сойм ратыфікаваў наступнае: 1) Міжнародавы дагавор і далучаны да яго статут аб будове міжнародавых чугунак, які быў падпісаны ў Жэневе 9 сьнежня 1923 г. 2) Міжнар. дагавор аб перавозе асобаў і багажу чугункамі. Дагавор быў падпісаны ў Бэрне 23 кастрычніка і 1924 г. і два іншыя. Пасьля была прынята ўстава аб штэмплёвых аплатах і заслухана справаздача скарбовай камісіі аб сплатах пазычкаў на адбудову. У гэтым пытаньні пастаноўляна: Заклікаецца ўрад, каб Банк Краёвае Гаспадаркі ўласьнікам земляробскіх гаспадарак з абшарам зямлі да 15 гэктараў, уласьнікам дамоў ня болей як 4 убікацыі, грамадзкім інстытуцыям, школам і сьвятыням удзяліў палёгкі да 50-100 процантаў, аднак-жа трэба браць пад увагу сучаснае палажэньне даўжніка паводле скалы распараджэньня п. Прэзыдэнта, г. зн. трэба аблічыць тыя карысьці якія дала ў сваім часе пазыка.

Прынята ізноў устава ў другім чытаньні аб выдачы запамогі сем‘ям пакліканых рэзэрвістаў да адбыцьця паўторнага вайсковага „цьвічэньня“.

Паседжаньне камісіяў. Адбылося паседжаньне Канстытуцыйнае Камісіі, на якім разглядаліся праекты зьмены выбарнага закону.

На паседжаньні бюджэтнай камісіі некаторыя паслы злажылі некалькі прапановаў па грашовым справам.

Адбылося паседжаньне г. зв. Старшынь Сойму, на якім вызначана агульнае паседжаньне Сойму на 1 г. ліпеня. На парадак дня пастаўлены „слаўны“ праект аб валасных самаўрадах.

Далей паседжаньні Сойму будуць адбывацца што дня і разглядацца будуць самаўрадавыя праекты.

З жыцьця Польшчы.

Чэмбэрлэн у Варшаве.

Амэрыканскі лётнік Чэмбэрлен і яго кампан Левін, якія пераляцелі на самалёце цераз Атлянтыцкі акіян, вось ужо ў працягу трох тыдняў езьдзяць па важнейшых местах Эўропы. Гэтымі днямі яны прылятаілі ў Варшаву, куды іх запрасілі і вельмі радасна прынялі. 28 чэрвеня с. г. Чэмбэрлена і Левіна прыняў на аўдыенцыі Прэзыдэнт Польскай Рэспублікі п. Масьціцкі. У той-жа дзень лётнікі атправіліся ў Цюрых (Швайцарыя).

Перавоз касьцей Славацкага.

Польскі пісьменьнік Славацкі Ю. быў змушаны некалі жыць ў Парыжы. Панавалі над Польшчаю тагды чужынцы, дык ён ня мог свабодна гаварыць да свайго народу.

І калі Славацкі памёр, дык і быў пахаваны ў Парыжы, дзе пакоіўся аж дагэтуль. Цяпер-жа палякі перавязьлі яго косьці з Парыжа ў Кракаў і пахавалі ў пад'зямельлі Вавэлю паміж даўнейшых польскіх каралёў. Пахавалі там Славацкага дзеля таго, каб быў да каралёў падобны, гэтак прынамсі сказаў маршалак Пілсудскі.

Труна з астанкамі Славацкага перавозілася морам да Гданска, а з Гданска ракою Віслаю да Варшавы. З Варшавы чыгункаю труна была перавезена ў Кракаў. На ўсей падарожы, дзе толькі цягнік спыняўся, астанкі Славацка спатыкалі з вянкамі і нацыянальнымі сьцягамі.

У нас Беларусаў таксама ёсьць дарагія астанкі нашых вялікіх людзей на чужыне... Аб вароце іх да Бацькаўшчыны ці падумаем мы калі-небудзь?!...

СЯЛЯНЕ! На раённых сабраньнях дамагайцеся тайнага галасаваньня!

З жыцьця Расейцаў.

Да зьезду у Львове.

У Львове адбыўся зьезд Расейскага нацыянальнага аб'яднаньня ў Польшы. Брала ўдзел 312 дэлегатаў.

Як ведама, расейцы не засяляюць тэрыторыі ў Польшчы, іх склад зьяўляецца меставым жыхарствам пераважна бышых царскіх ўрадоўцаў і некаторых абрусеўшых тыпаў. Разумеецца, што самі яны ніякага значэньня ня маюць, дык думаюць пашыраць свой рух, каб захапіць беларускую і украінскую вёску. Аб гэтым расейцы моцна загаварылі ў газэце „За свабоду".

Праца іх павінна спаткаць жорсткі адбой з боку беларускага сялянства. Расейцы ў Польшчы элемент кансэрватыўны і для беларусаў— чужацкі.

Трэба зазначыць, што праца расейцаў на вёсцы выкліча толькі антаганізм сярод іх і іншых славянскіх меншасьцяў у Польшы і паўстануць разыходжаньні, тагды як цяпер, (калі Расейцы знаілі толькі свае справы), у некаторых выпадках, магчымым быў супольны фронт абароны меншынскіх правоў, калі не ідэйна, дык прынамсі тэхнічна.

Правы Расейскім гімназіям.

Пасьля сваей экспэдыцыі па правінцыі міністар унутранных справаў п. Складкоўскі, заўважыўшы ў некаторых мясцох, што ўрадоўцы ў гутарцы з асобамі, якія прыходзяць у справах да ўрадаў, гавораць парасейску, выдаў загад, якім забараніў у даных выпадках карыстацца расейскаю моваю. Калі мін. Складкоўскі гэтак ня прыхільна аднесься да расейшчыны, дык ці не затое, міністар Асьветы п. Дабруцкі здабыўся на ласку і прызнаў правы дзяржаўных гімназіяў, расейскім гімназіям у Берасьцене, Луцку і Роўным, а таксама маніцца прызнаць гэтакія правы, як піша газета „За Свабоду" расейскім гімназіям у Вільні, Лунінцы і Пінску.

Апошнімі часамі Расейскае Нацыянальнае Аб'яднаньне ў Польшчы, задэкляравала прыхільнасьць да польскае дзяржавы, дык ці ня з гэтага боку павеяла цяплынёю на Расейцаў.

Правы гімназіяў азначаюць тое, што вучні праўнае гімназіі могуць паступіць да Унівэрсітэту, тагды як вучань гімназіі бяз права гэтага зрабіць ня можа. І вось нашы беларускія гімназіі гэтых правоў ня маюць, а дзеля гэтага хто хоча вучыцца далей, дык мусіць выяжджаць заграніцу. У польскія Унівэрсітэты вучняў з беларускіх гімназіяў не прыймаюць.

З украінскага жыцьця.

Ліквідацыя „Лугаў".

Украінскія саюзы вайсковага прыспасабленьня гэтак зв. „Лугі", насьледнікі ідэі зьліквідаваных „Січовых" саюзаў, падпалі пад ліквідацыю. Станіславоўскае староства ўбачыла ў іх дзейнасьці—процідзяржаўнасьць. Ліквідацыя распачалася ў Станіславове, Ямніцы, Сельцу, Язаполю, Крэховіцах і Павельчы. У матывах распараджэньня аб ліквідацыі гаворыцца, што „лугавікі" займаліся палітычнаю працаю і бралі ўдзел у варожых польскай дзяржаве маніфэстацыях.

Палітычны працэс у Луцку.

Пасьля 16-ціднёвага разгляду закончыўся ў Луцку палітычны працэс. Вінаваціласяя нешта 53 Украінцы за прыналежнасьць да камуністычнае партыі і дзейнасьць на шкоду дзяржавы.

З 53 асуджана 3 чал. на бязтэрміновую катаргу, 3—на 15 гадоў, 8—на 8 гадоў, 3—на 6 гадоў і кожны з гэтых асуджаных павінен заплаціць 600 зл. судовых коштаў.

7 чал. асуджана на 4 гады катаргі і па 320 зл. судовых коштаў, 5 чал. на 2 гады катаргі і па 160 зл судовых коштаў і адзін чалавек асуджаны на 1 год катаргі і на 80 зл. судовых коштаў.

23 вінавачаных апраўдана.

Усе асуджаныя пазбаўлены грамадзкіх правоў.

Абаронцы-адвакаты ад імя ўсіх асуджаных падалі апэляцыю.

Украінцы процi мітрапаліта.

Расейская газэта „За Свабоду", якая выходзіць у Варшаве зьмясьціла гэтакое пісьмо з Луцку на Валыні.

20 г. чэрвеня м. Луцк адведаў мітрапаліт Дзяніс. Урачыста спатыкала места мітрапаліта ў вялікай кафэдральнай царкве.

Ня гладзячы на дажджлівую пагоду, царква была перапоўнена. Пры ўходзе і выхадзе мітрапаліта з царквы „са славаю" ваенны аркестр выпаўніў „Калі слаўны". У часе набажэнства мітрапаліт Дзяніс налажыў мітру на настаяцеля царквы, а. пратаерэя Анастаса Паўлюковскага.

У той самы дзень, а 6 гадзіне ўвечары, мітрапаліт Дзяніс адпраўляў акафіст у Іварскай капліцы, вызначанай цяпер луцкаму украінскаму Крыжаўздзьвіжанскаму брацтву. І тут здарыўся няпрыемны інцыдэнт, які стаўся глыбокім жалем для праваслаўных.

Дзеля таго, што акафіст чытаўся на царкоўна-славянскай мове, мітрапаліт Дзяніс выдаў распараджэньне настаяцелю украінскае Крыжаўздзьвіжанскае царквы (да якое прыпісана і капліца) пратаіярэю, а. Пашчэйскаму, каб укруінскі хор пяяў па-славянску.

Ня гледзячы на тое, што хор добра знаёмы і з царкоўна-славянскім песьняпяяньнем, бо толькі год, як пачаў пяяць акафіст па-украінску,—распараджэньне мітрапаліта выканана ня было і хор начаў пяяць акафіст па-украінску. Мітрапаліт Дзяніс заявіў, што ён павінен будзе спыніць набажэнства, калі украінскі хор не падпарадкуецца яму. Украінскі хор астаўся пры сваім і палічыў за лепшае зусім пакінуць капліцу. Здарылася непрыемная замешка. На зьмену украінскаму хору прыбыў кафэдральны хор і акафіст быў закончаны.

У рэзультаце, калі, па закачэньні акафісту, мітрапаліт выходзіў з царквы, натоўп ваяўніча настрояных маладых людзей, пракрычаў: „гэць (далоў) з маскалямі"...

Вядучы змаганьне з усім чужацкім у сябе, мы шчыра вітаем усякія праявы нацыянальнага пачуцьця ў іншых народаў, якія падобна нам знаходзяцца пад уціскам мацнейшых. Дык і гэтую цьвёрдую праяву украінскага нацыянальнага духу падаем для прыкладу Беларусам.

На роўні з гэтым нас вельмі дзівіць нетактычнасьць і неадпаведальнасьць паступку мітрапаліта Дзяніса, які не аддае сабе ясна справы з сучаснага палажэньня. Здаецца, што слуга Хрыстоў, павінен быў бы адносіцца да ўсякага адраджэньня прыхільна, але-ж калі мы бачым варожасьць, дык гэтым самым выказвае, што ён першы ломіць хрыстовыя запавядзі.

Разумеецца, што варожасьць мітрапаліта да нацыянальных пытаньняў у лучнасьці з яго палянафільствам падрывае аўтарытэт праваслаўнае царквы. І як-жа гэтага не разумее сам мітрапаліт?

Даўно ужо пара украінскаму і беларускаму духавенству перайсьці на родную мову, бо іначай народ начне гэта сам праводзіць.

ПРОЦІСАВЕЦКІЯ ПЕРАГАВОРЫ Ў ЛЁНДАНЕ

Расейская газэта ў Рызе „Сегодня" паведамляе, што разрыў дыплёматычных зносінаў з Савецкім Саюзам ня значыць, што кончылася працісавецкая палітыка Англіі. Ня гледзечы на ўсе запярэчаньні ангельскага міністра замежных справаў аб тым, быццам Лёндан і ня думае арганізаваць процісавецкага фронту, у Лёндане акурат у гэтыя дні, адбываюцца перагаворы аб далейшых кроках проці бальшавікоў. У гэтых перагаворах бяруць удзел сябры кабінэту: Чэрчыль, лёрд Біркенфэльд, Джойнсон Гікс і Эмэрі.

Карэспандэнт думае, што пляны гэтае групы ня маюць рэальнага значэньня, дзеля таго, што белы рух у Англіі скампраміртаваны, а безпасярэдняя вайна з Савецкім Саюзам непапулярна. У Лёндане моцна гавораць аб тым, што дацкі ўрад паглыбляе Зунд для праходу самых вялікіх баявых караблёў, і што на высьпе Эзэле будуецца ангельская марская база. Па думцы карэспандэнта, значна сур'ёзней паўстаюць пляны, якім спосабам пабудзіць іншыя дзяржавы на разрыў з Саветамі! У Лёндане праканаы, што за час цяжкое хваробы Брыяна францускі ўрад аканчальна парве з савецкім урадам. Ангельскі ўплыў адносна савецкае дзяржавы адчуваецца і ў Фінляндыі, Літве, Румыніі і нават у Вэнгрыі. Міністэрства замежных справаў пакладае вялікія спадзеі на фінансавы байкот, якім яно думае зламаць спрацію саветаў. З гэтай, гэтак кажучы „мінімальнай" праграмай проці-савецкай дзеяльнасьці згаджаюцца лібэралы і работнікі. Аднак-жа, у самым міністэрстве замежных справаў ёсьць паважная група, якая не здаваляецца гэтай праграмай— мінімумам. На чале яе стаіць заўсёдны памоцнік статс-сэкрэтара сэр Ульям Тыррэль—праканаы каталік, спагадны антысавецкай прапагандзе, які заклікае ўсіх хрісьціян да аб'яднаньня проці бязбожнага савецкага ўраду. Да лічбы паверaных асобаў Тэррэля з пасярод расэйскіх эмігрантаў залічаецца Палякоў—„Аўгур" супрацоўнік „Таімсу" і некалькіх вядомых журналаў, а таксама Саблін. Вядомы нямецкі прамысловец, галава калійнага трэсту Арнольд Рэхбэрг, праканаы прапаведнік крыжовага паходу проці бальшавікоў у працягу некалькіх тыдняў вядзе перагаворы з Біркэнхэдам, Эмэры, Альфрэдам Мондам і быў нават прыняты Тэррэлем. Ангэльцы добра асьвядомлены аб дзеяльнасьці бальшавікоў у Індыі і Афганістане і пераканаы, што бліжэйшаю вясною на паўночна-заходняй граніцы Індыі можа здарыцца паўстаньне сярод плямёнаў інспіраваных савецкімі агэнтамі. Усе меры на здушэньне прыняты. Ангельскія вайсковыя кіраўнікі думаюць, што 1928 год будзе годам вайны, дык некатарыя з іх гавораць: на вошта абмяжоўвацца здушэньнем паўстаньня, чаму не пайсьці ваенным паходам проці Масквы.

Саветы і ангельскія работнікі.

Тры выдатныя прадстаўнікі ангельскай работніцкай партыі адправілі старшыні савецкага ўраду Рыкаву тэлеграму, якою ад імя работніцкай клясы Англіі, трэбуюць спыненьня чырвонага тэрору і бязсудных казьняў. Савецкі тэрор выклікае агіду ў ангельскай грамадзскай думцы, пішуць яны.

У адказнай тэлеграме ангельскім работніцкім прадстаўніком Рыкаў апраўдывае „чэразвычайку" тым, што яна азначае тое самае, што азначаюць надзвычайныя суды ў буржуазных дзяржавах.

Ангельская работніцкая партыя і рада трэд-юніонаў прынялі рэзалюцыю пратэсту проці бязсудных казьняў у Савецкім Саюзе.

Саветы баяцца Англіі.

Згодна вестак „Бэрлінэр'а Тагеблядт'а" з Масквы, савецкая прэса імкнецца ўстанавіць факт зробленых крокаў Англіяй проці Савецкае рэспублікі. Болей усяго прэса трывожыцца доўгім прабываньнем ангельскае эскадры ў Гэльсінгфорсе.

Асаблівая ўвага кіруецца на тое, што ангельскі ўрад намерваецца адправіць значную частку ангельскае арміі ў Індыю і арганізаваць моцны экспэдыцыйны корпус на выпадак магчымай вайны ў сярэдняй Азіі. Перанясеньне цэнтру цяжару ангельскай ваеннай сілы ў паўднёвую частку Азіі сьведчыць аб ваенных плянах проці Савецкага Саюзу. Гэтак пішуць савецкія газэты.

СЯЛЯНЕ! Аб нарушэньні закону пры выбарах падавайце пратэсты!

Канкурэнцыя дужых.

На Далекім Усходзе у сучасны момант скрыжоўваюцца інтарэсы трох вялікіх дзяржаваў: Англіі, Амэрыкі і Японіі. Некалі, калі была моцнаю Расея, дык Японія бачачы небясьпеку ў гэтым прыяцельствала з Англіяю, з якою у яе было меней спрэчных пытаньняў. Пасьля сусьветнае вайны гэтае прыяцельства раскідалася дзеля таго, што яно ўсё-ж такі для Японіі было шкоднае, бо Англія памалу ды памаленьку ахапляла Далекі Усход сваімі лапамі. Пасьля таго, калі Расея перастала быць моцнаю дзяржаваю, Японія сарваўшы прыяцельства з Англіяй пробавала рабіць далека-ўсходнюю палітыку сама сабою, а каб мець якую-колечы апору наладзіла была добрыя адносіны з Савецкім Саюзам і старалася падпарадкаваць сабе Кітай. Змушала яе да гэтага крокі ангельскага ўраду, які, як казана вышэй, ахапляў Далекі Усход, аканчальна адкінуўшы Расею. Разумеецца, што і Саветы і Англія таксама не драмалі, а стараліся выкарыстаць Кітай у сваіх мэтах. Гэтакім чынам у Кітаі заварылася каша, ускіпеў кацёл, які і да гэтых часоў не мае супакою.

У рэзультаце гэтакай дзеяльнасьці Японія і Саветы пагневаліся, паміж імі адносіны напружыліся, за тое-ж між Англіяй і Японіяй неяк ізноў павеяла прыяцельствам хоць і прымусовым. Абадзьве яны пабаяліся бальшавізму, які абедзьвім пагражае цераз Кітай.

І вось, Японія падтрымлівала Чанг-Тсо-Ліна, каб ён задушыў рэвалюцыянізм Кантону, але-ж ня было ніякае рады. За тое Англія перахітрыла, карыстаючыся тым, што сярод Кантонцаў былі асобы варожыя бальшавізму, яна перахапіла іх і гэтакім чынам стварыла падзел у радах Кантонцаў, цераз гэтае самае аслабеў Кантон, дык Чанг-Тсо-Лін аправіўся, а гэтакім чынам стаў перамагаць стаўленьнік Японіі.

Ход выпадкоў паказаў, што неабходна неяк іначай рэагаваць на справу і праўда нешта падобнае адчуваецца, бо газэты пішуць што Японія перамяніла фронт і газэты, як гавора карэспандэнт „Чыкага Трыбун“ асягнута між Англіяй і Японіяй нейкае вельмі важнае паразуменьне. Вось што ў ім галоўнага:

1) Японія і Англія будуць вясьці ў Кітаі згодную палітыку.

2) Англія будзе падрымліваць дамаганьне Японіі аб яе праве трымаць такую-ж самую лічбу крэйсэраў і легкіх караблёў, як і Злучаныя Штаты.

3) Японія ня будзе болей пратэставаць проці будовы Англіяй марское ваенная базы ў Сынгапуры (канчатак паўвыспы Малаккі). За гэта Англія падтрымае пратэст Японіі проці стварэньня Злучанымі Штатамі марское крэпасьці на Гавайскіх выспах.

Тут ужо рэч зайшла аб Злучаных Штатах, аб абмежаваньнях марское ўзбраеньнасьці і будовы крэпасьцяй да базаў. Дык справа вось у чым. Трэба і гэта вытлумачыць.

Злучаныя Штаты Паўночнай Амэрыкі таксама ступілі некалькімі крокамі на Далекі Ўсход і завялі сякія-такія інтарэсы ў Кітаі.

Усё гэта вельмі няпрыемна для Японіі, якая і пачала гатавацца, каб дружна даць адпор. Асабліва пасьля таго, як Амэрыка захапіла Філіпінскія высьпы, а Японія, пасьля перамогі над Расеяй, пачулася моцнаю. Спакой поміж імі заўседы вісеў на валаску... Флоты павялічваліся, а пасьля пачаліся будавацца і марскія базы (гэта месцы прыдатныя для стаянкі караблёў і захаваньня запасаў аружжа і іншых вайсковых прыладаў). Калі Англія пачала будаваць гэтакую базу ў Сынгапуры, дык Японія пратэставала, тое самае робіць і проці Амэрыкі, калі яна задумала будаваць крэпасьць на Гавайскіх выспах. Быў час калі гэтыя тры дужыя канкурэнткі пагаварвалі аб абмежаваньні марскіх ўзбраеньняў, толькі рэзультаты з гэтае гутаркі ня было, бо ніхто не згаджаўся спыніцца.

Як відаць, дык гэтая канкурэнцыя пародзіць вайну на Далекім Усходзе: там крыжуюцца інтарэсы трох моцных дзяржаваў і яны павінна некалі паміж сабою схапіцца. Хіба толькі бальшавікі пагражаючы ўсім тром чырвонаю ідэяй, на нейкі час, утрымаюць іх і нават магчыма, што перад усім скірують усю злосьць на сябе.

СЯЛЯНЕ, БЕЛАРУСЫ!

Усе ідзіце на раённыя сабраньні і выбірайце сваіх стойкіх сялян-Беларусаў у сябры валаснога сабраньня!

Беларусы у Чэхаславаччыне.

Рэктар Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту праф. Пічэта ў Празе.

Перад двумя тыднямі выехаў з Менску ў падарожу па унівэрсытэцкіх гарадох Зах. Эўропы рэктар Б. Д. У. — праф. Пічэта. Першым месцам, дзе затрымаўся праф. Пічэта ёсьць Прага. На просьбу нашае калёніі ў Празе грам. рэктар Пічэта падзяліўся, з сабранымі ў адней з саляў Прагі беларускімі студэнтамі, сваімі дужа цікавымі думкамі аб першым нашым унівэрсытэце. Словы праф. Пічэты былі тым характэрныя і цікавыя, што ён сам зьяўляецца першым закладчыкам Б. Д. У. Па гутарцы, якая была чатыры гадзіны, прысутныя задавалі паважанаму Падарожніку розныя пытаньні. Дужа цікавае было пытаньне аднаго з прысутных „amatorów ciepłych miejsc“, які, як ведама, без нацыянальнасьці, запытаўся аб характары пасады, якая чакае яго ў Усходняй Беларусі. Пытаньне гэтае было з дыплёматычнаю спрытнасьцю замаскавана глыбока ў бавэлну пекных слоў: „нашая праца“, „на карысьць карысьці“, „заходняя адукацыя“ і інш. процьма. Запытаны Падарожнік дазволіў сабе пытаньне гэтага „гэроя“ пакінуць... без адказу. У лістападзе праф. Пічэта абяцаў зноў прыехаць у Зах. Эўропу. Мэта падарожы, як вынікла з слоў праф. Пічэты, ёсьць: навязаньне культурных зносінаў Б. Д. У. з унівэрсытэтамі Зах. Эўропы.

Нарэшце, пачатак зроблены... Пустыя палічкі унівэрсытэцкіх бібліятэкаў, празначаныя на нашую літэратуру, паважаны Рэктар абяцаў запоўніць.

Палітыка саветаў

Як падае газэта „Słowo“ Савецкі пасол у Парыжы Ракоўскі час ад часу выдае гарбаткі для французкай прэсы. На адной з апошніх гарбатак Ракоўскі сказаў, што савецкі ўрад імкнецца да добрасуседзкіх адносінаў з Польшчаю.

„Савецкі ўрад, казаў Ракоўскі, чакае павароту п. Залескага (польскага міністра замежных справаў) у Варшаву, каб далей вясьці гутарку ў дыплёматычных рамках. Савецкі ўрад ужо даў доказы сваей добрай волі, прапануючы Польшчы падпісаць дагавор аб супольным ненападаньні.“

Паводле п. Ракоўскага існуе бязсумліву „сконцэнтраваная акцыя“, якая мае на мэце „давядзеньне да вайны“. Гэтую акцыю вядуць расейскія манархістычныя арганізацыі, карыстаючыся падтрыманьнем заграніцы. Мардаваньні (забойствы) споўненыя на асобах савецкіх прадстаўнікоў заграніцай, маюць на мэце стварэньне інцыдэнтаў і спрэчак, якія могуць давясьці да вайны з саветамі. А мардаваньні і тэрорыстычныя замахі, што даконываюцца на тэрыторыі С.С.Р.Р. маюць на мэце апраўданьне апініі ў сьвеце, што савецкня ўлада ёсьць слабая...

„У такіх абставінах, кончыў п. Ракоўскі, згэкуцыя (растрэл) двацццёх тэрарыстых, дакананая нядаўна у Маскве была звычайным сродкам абароны перад акцыяй, што імкнецца ня толькі да нарушэньня ўнутранага ладу ў С.С.Р.Р., але таксама і эўрапэйскага міру“.

З вышэй паданых радкоў бачым, што палітыка савецкага ўраду выказвае вялікае бясісльле савецкай дзяржавы.

Саветы, замест паказаць сілу ўарганізаванага пралетарыяту, шукаюць збліжэньня і помачы ад буржуазных дзяржаваў і падтрыманьня ад буржуазнай прэсы.

Са зборніка трыалетаў:

„Мудра прыгаворка —„салодка і горка!“

Язык у разумнага ў сэрцы адзываецца,
а сэрца дурнога па губе відаць:
бо першы маўчыць, другі-ж усё лаецца —
язык у разумнага ў сэрцы адзываецца.
Шмат больш тых другіх на сьвеце здараецца,
бо першых ціхі, другія-ж крычаць —
язык у разумнага ў сэрцы адзываецца,
а сэрца дурнога па губе відаць!

(З індускага).

* * *

Часам і тхор львом бывае,
хоць аж ад страху трасецца:
страх валасы аж стаўляе —
часам і тхор львом бывае.
З ямы клыкі выстаўляе,
грозны, як леў, ён, здаецца —
часам і тхор львом бывае,
хоць аж ад страху трасецца. —

(З пэрсіцкага).

Г. Леўчык.

Што дзеецца ў сьвеце?

Француская сэнсацыя.

25 чэрвеня г. г. старонікі Леона Додэ француского манархіста, які пасаджаны быў у вастрог на некалькі месяцаў, стварылі вельмі цікавую штуку. Адзін з манархісцкіх пралез да тэлефону віцэ-дырэктара асабістай канцэлярыі міністра ўнутраных справаў і пазваніў начальніку вастрогу, каб ён звольніў з вастрогу Леона Додэ, яго супрацоўніка Дэлета і камуністага Сэмара.

Начальнік вастрогу не паверыў гэтаму, дык пачакаўшы пазваніў сам да віцэ-дырэктара, на што атрымаў пацьвярджэньне папярэдняга загаду. Тагды ўжо без ніякага сумліву тры важныя арыштанты атрымалі вольнасьць і кожны пашоў сваею дарогаю.

Аўтамабіль ухапіў Леона Додэ і яго супрацаўніка і павёз няведама куды. Камуніст Сэмар пасьля дзьвёх гадзінаў пабыту на вольнасьці заявіў агенту Гаваса, што ён вельмі зьдзіўлены сваім звальненьнем.

Выканаўшы ілжывы загад, начальнік вастрогу данёс аб гэтым ужо запраўднаму віцэ-дырэктару, а той далажыў міністру. Міністра ахапіла трывога. Адразу ён загадаў звольніць са службы начальніка вастрогу і пачаць шуканьне звольненых арыштантаў. Але-ж безрэзультатна.

Сэмар думаў, што ён звольнены дзеля таго, што падана апэляцыя, але-ж камуніст Кашэн адразу дагадаўся, што начальнік вастрогу стаў ахвяраю містыфікацыі.

Камуністу Сэмару даецца 10-ці днеўны тэрмін, калі ён можа бязкарна вярнуцца ў вастрог. Лэону Додэ пагражае кара за ўцёк з вастрогу. Справа толькі ў тым, што Леон Додэ няведама дзе дзеўся. Думаюць, што паехаў у Тэрпіньян, дзе адбываецца зьезд францускіх манархістых (раялістых), правадыром якіх ён зьяўляецца.

Лічба жыхарства Літвы.

Згодна навейшым статыстычным цыфрам на 1-ае студзеня с. г. Літва мела 2.259.151 жыхар —1.078.918 мужчын і 1.180.203 кабеты. Знача кабетаў на 101.285 болей чым мужчын. Бедныя, дзе-ж ім найсьці сабе пару, каб ня быць самотнымі!?...

Камуніст Бела-Кун звар'яцеў.

Замежныя газэты пішуць, што венгерскі камуніст Бела-Кун, які пасьля няўдачнае дыктатуры ў Вэнгрыі ўцёк у Расею і апошнімі часамі панаваў над савецкім Крымам—звар'яцеў; яго памясьцілі ў адпаведным доме.

Бандыты ў Манголіі.

З Бэрліна 28 чэрвеня с. г. перадаюць, што згодна вестак з Масквы, у галоўным месце Манголіі Ургы арганізаваныя бандыты напалі на цэнтральныя кварталы, дзе знаходзяцца магазыны і важнейшыя ўстановы. Бандыты забілі і ранілі многа жыхароў і раней, чым адступіць, падпалілі многа дамоў. Страты ацэньваюцца ў 600.000 фунтаў стэрлінгаў (адзін фунт стэрлінгаў = 43½ злоты). У месце абвешчана асаднае палажэньне.

Манголія—хоць і вялікая па абшару, але-ж нязначная дзяржава, якая знаходзіцца пад модным уплывам Савецкага Саюзу.

Манголія мяжуецца з Кітаем і Сібір'ю, да 1912 году належала да Кітаю, але-ж тагды на дамаганьні Расеі атрымала быццам незалежнасьць, фактычна падпаўшы пад Расею.

Ізноў пералёты.

Як ведама, два амэрыканскія лётнікі пераляцелі цераз атлянтыцкі акіян. Гэткія пералёты натолькі сталі моднымі, што гэтымі днямі лётнік Бірд распачаў новы пералёт з Амэрыкі ў Эўропу.

Выляцеў ён на самалёце „Амэрыка“ з Нью-Ёрку а 5 гадз. 24 мін. па амэрыканскаму часу 29 чэрвеня г. г. і меў намер ляцець у Парыж.

Нью-Ёрская мэтэаралёгічная станцыя абвесьціла, што Бірд у сваей падарожы будзе мець добрую пагоду.

Самалёт „Амэрыка“ мае 54 літры алівы і 1300 літраў бэнзыны. Агульная вага апарату выносіць 14.761 фунт.

Зацьменьне сонца.

Поўнае зацьменьне сонца ў Англіі і Скандынавіі здарылася ў перадугледжаным часе. Зацьменьне сонца цягнулася ўсяго 23 сэкунды.

Найперш сьвет стаў змрочны, а пасьля наступіла поўная цямната, бо вялікі цень упаў на сонца. Адразу пахаладала. Птушкі перасталі пяяць. Цераз 23 сэк. паступова стала віднець.

Наступнае зацьменьне сонца здарыцца ў 1929 годзе, яго можна будзе відзець у Сіяме (дзяржава на паўвыспе Малакка ў Азіі).

Новы пералёт.

Лётнік Мітлянд пераляцеў з Сан-Францісква (места на заходзе Паўн. Амэрыкі пры Спакойным акіяне) ў места Ганалулу на Гавайскіх выспах. Падарожа гэтая выносіць 2400 англ. міляў (прыблізна 4000 вёрст). Ляцеў Мітлянд 25 гадзінаў 43 мін.

Да кітайскіх падзеяў.

Паўднёвая армія Чанг-Кай-Шэка дазнала вялікае паражэньне пад Уванг-Го. Паводле ангельскіх вестак армія Чанг-Кай Шэка страціла 30 тысяч салдатаў.

Паўднёвая армія адступіла на 160 клм., у раёне чыгункі Тіен-Тзін-Пукаў.

Чанг-Тсо-Лін цяперашні дыктатар Кітаю і хвілёвы пераможца Чанг-Кай-Шэка засеў, як уладар, у Пэкіне ў прэзыдэнцкім палацы.

Палажэньнене грашовага рынку Амэрыкі.

Парыскае фінансавае агенства перадае, што атрыманьне Польшчаю грашовае пазычкі ў сучасны момант у Амэрыцы было-б вельмі непамысна. Грашовы рынак Амэрыкі абцяжаны заграничнымі пазычкамі, перагаворы аб якіх ужо закончаны і приступлена да рэалізацыі. Амэрыка выдае цяпер гэтакія загранічныя пазычкі: Японскаму Банку ў Осака—50 міліёнаў даляраў, Няметчыне—20 міліёнаў дал. і Калумбіі—60 міл. дал. Пасьля гэтага на заканчэньні знаходзяцца перагаворы аб загранічнай пазычцы для нямецкіх гіпотэчных банкаў.

Аднак-жа перагаворы польскага ўраду з некаторымі амэрыканскімі банкамі цягнуцца далей. Ход перагавораў ня ведамы. Урад абяцае апублікаваць афіцыяльныя даныя аб ходзе перагавораў.

НАВІНЫ.

— Акт вінавачаньня. Рэдактар „Сялянскае Нівы" К. Мацкевіч атрымаў акт вінавачаньня за канфіскаваны № 27, у якім былі зьмешчаны артыкулы „Сьвяткаваньне" і „Аб нашай мінуўшчыне".

Вінаваціцца рэдактар у тым, што быццам гэтымі артыкуламі падбураў насяленьне Заход. Беларусі да адарваньня тэрыторыі Зах. Беларусі і стварэньня Незалежнай Беларускай Рэспублікі.

Вінавачаньне прадбачана з арт 129 ч. 1, п. 1 К. К.

— З выдавецкае нівы. Вышлі з друку беларускія месячнікі „Заранка"—дзіцячая часопісь № 4 і „Саха"—гаспадарчая часопісь № 4.

— Новая газэта. Вышлаў першы № газэты „Сялянскі Голас", выданы Радыкальнай Сялянскай Партыяй Беларускіх Зямель.

Партыю гэтую складаюць пасльі, бышыя „Вызваленцы", а пасьля Энпэхоўцы: Бон, Шапель і Шакун.

Першы з іх Паляк, а два апошнія лічаць сябе Беларусамі.

— Весткі аб навальніцы.. Бура, якая шалела ў палавіне чэрвеня па Заходняй Беларусі прычыніла шмат шкоды ў заходняе часткі Ваўкавыскага павету, а таксама ў Бельскім, Беластоцкім і Гарадзенскім павеце. У Ялоўскай гміне, Ваўкавыскага павету градам, які прашоў 14.VI. выбіта значную частку пасеву ў вёсцы Шымкі, страты налічаюцца да 7.000 пуд. збожжа. Бура перавярнула ў вёсцы Лявонавічы гумно, за Вейкамі ў лесе павырывала і паламала 2 дзялянкі. Град даходзіў вагі поўтара фунта, якім шмат дзе пабіла вокны і дахоўкі; былі выпадкі забіцьця градам людзей.

Пасольскі мітынг п. В. Рагулі.

Дня 17-га чэрвеня ў м. Карэлічах, Навагрудскага павету адбыўся справаздачны мітынг пасла Сойму В. Рагулі. Прысутных было больш 5 тысяч асоб, якія вельмі ўважна выслухалі справаздачу. Прысутныя на мітынгу асаднікі пробавалі нясьмела пратэставаць процi справаздачы. Пасьля справаздачы сяляне зварачываліся да пасла В. Рагулі з рожнароднымі пытаньнямі і парадамі, на якія пасол даваў задавальваючыя адказы.

Такія справаздачныя пасольскія мітынгі маюць аграмаднае значэньне, шкада толькі, што яны вельмі рэдка адбываюцца з прычыны сыстэмы дазволаў, якую польскія ўлады застасоўваюць на беларускіх землях.

Сяляне! Запісвайцеся у Беларускі Сялянскі Саюз!

Да нас пішуць.

Весткі з Ваўкавыскага павету.

У Ізабэлінскай гміне панскія сабакі маюць надта шырокую свабоду, але аб гэтым, апрача тутэйшых жыхароў мала хто ведае. Калі неяк 6 месячны шчанючок Васіля Бакача з вёскі Казейкі выпаўз з падпечка на падворак, паліцэйскія напісалі пратакол, а гаспадар адпакутаваў арышт у Ваўкавыскім вастрозе. Калі Гэцманаў сабака з в. Загор'е быў спушчаны з ланцуга да яды, дык паліцэйскія застрэлілі. Калі за возам Шчыглінскага Міхася з в. Паўлаўшчына ў дарозі валокся валачашчы сабака паліцэйскія напісалі пратакол,—Шчыглінскі адсядзеў кару.

Цяпер возьмем маёнтак. У Ізабэлінскай гміне ёсць вялізарны двор Нізяны Шыряевых. Цэлая стада сабакаў гэных паноў заўсёды ходзіць на волі. Леташняга году гэтыя сабакі напалі на казейкаўскіх дзяцей ідучых праз двор да школы, і каб ня набеглі старэйшыя, дык пакалечылі-б. У Зосі Амшэйчук з в. Нізяны панскія сабакі заелі падсьвінака. У Пятрука Амшэя з тае-ж вёскі заелі падсьвінака, у Васіля Даніка з в. Паўлоўшчына заелі авечку. Калі пакрыўджаныя прасілі паноў, каб зьвярнулі страту, паны сказалі: падавайце на суд, тагды заплацім. Нашы сяляне ня вераць у справядлівасьць судоў, якія па іх думцы дзеля таго толькі і істнуюць, каб бараніць паноў, а засуджваць нашага брата,—дык ціха маўчаць.

Цяпераха 10 VI с. г. спусьцілі „нашы" паны ваўка, якога трымаюць на пацеху. Воўк сьмяротна параніў карову Сьцяпана Шчыглінскага з хут. Баяршчына—карову дарэзалі.

Трэба заменіць, што аб вышэйшых выпадках добра ведаюць адпаведныя ўлады, але нічога ня робячы маўчаць, як-бы гэтым самым падахвочваюць панскіх сабакаў.

Калі Беларус паварушыць хаця пальцам у боце дамагаючыся сабе загварантаваных Канстытуцыяй ды трактатамі правоў, тады падымаецца ўвесь павет на ногі: староста, інспэктар, войты, паліцыя, шпікі і г. д. А потым: арышты, штрафы, баданьні, пратаколы, суды і... вастрогі. А калі той самы Беларус, як грамадзянін рэспублікі галосіць аб ратунак ад плюты, дык усе прытояцца быццам іх няма.

Нашы людзі ня могуць зьдзівіцца—што на сьвеці істнуе такая „дэмакратычная" рэспубліка, у якой нятолькі паны, але нат панскія сабакі маюць шырэйшую свабоду як грамадзяне не „паньствовэй" нацыянальнасьці.

І ня могуць сабе растлумачыць дзеля часаго гэта? ці дзеля таго, што ў гаспадароў гэтых сабак часта па колькі дзён балюе Стараста, ці дзеля таго, што часта паліцэйскія заходзяць на „ogrzewkę", мо' таму, што п.п. Шыраевы с истинно русских, цяпер родовітамі палякамі сталі, ці мо' якія адумысловыя законы істнуюць, хто яго ведае.?... Бэнсар.

Інспэктарская няўдача.

(В-ка Шэні, Пружанскага пав.).

30-га траўня г. г. у вёску Шэні прыехаў пружанскі школьны інспэктар, і склікаўшы бацькоў падаўшых дэклярацыі на ўрадавую беларускую школу ў будынку польскае школы, стаў агітаваць процi беларускае школы ў наступны спосаб: „Панове! навошта вам беларуская школа? у ёй дзеткі вашы скалечацца, бо мова беларуская ёсьць хамская, і ею ніхто, нідзе не гаворыць. Вось польская, на якой вучацца вашы дзеткі, мае ўва ўсім сьвеце значэньне, і наагул ужо лепш вучыць парасейску чым пабеларуску".

Але-ж расейская прыказка гавора: „Старого воробья на мякине не проведеш". Таксама і тшнеўцаў. Знаюць яны добра цану польскае школы, бо за 6 гадоў маглі прыглядзіцца, а што дзеткі калечацца, дык гэта праўда, але не ў беларускай, а наадварот, у польскай школе, бо як я ўжо пісаў, што карысьці нам ад польскае школы, як ад быка малака. Марнуюць дзеткі дарма час.

Ведама, агітацыя інспэктара прапала марна, бо сяляне—сказаўшы, што—няхай будзе родная беларуская школа, з вераю ў лепшую будучыну Бацькаўшчыны, разышліся па хатах. Мікалай Бедны.

Выбары ў самаўрады.

(З Лідзкага павету).

У нашай Лебедзкай воласьці, Лідзкага п. выбары ў самаўрады ўжо адбыліся.

У валасную раду выбраны выключна сяляне Беларусы лікам 11 чалавек. Асаднікам ды рожным іншым тыпам не дана нават аднаго месца. Было выстаўляна 3 сьпіскі. Бралі ўдзел у выбарах 105 дэлегатаў ад усіх аводаў воласьці. Лебедзкі.

Ялоўскае надлясьніцтва „wzbogaca".

У Ялоўскім надлясьніцтве зрабіць з зарослеў сенажаць захацелі, але грошай на гэта аддаваць ахвоты ня мелі. Нашто сялян на раншчыстку нанімаць, калі іх можна і так ашукаць. Раструбіў лясьнічы Мілюсік ува ўсе канцы: сячэце ў Пагнілым шумяраць, дубцы. Глядзеце, ніжка высякайце, сабе палеца, іх забірайце, трэба-ж праўду вам сказаць, для вас то будзе сенажаць. Будзеце-ж мець выгоды, касіць будзеце тры годы. Толькі кожны з вас, хай дасьць для мяне хоць трэцюю часьць.

Сяляне нашыя адзін за адзіным, сякуць усю зіму ў Пагнілым. Сякуць сякерай, зграбаюць грабілямі, са сьнегу выбіраюць рукамі: хто паліну, а хто звозіў, ня адзін рукі адмарозіў. Аднак нішто не магло спужаць, сабе-ж рабілі сенажаць! Усе купы чыста раскапалі, усё разграблі—разарвалі, дзе на'т чорт не ўсадзіў-бы нос, дык стаў там любы сенакос. Але надлясьніцтву завідна стала, год касілі, другі ня дала. За нашу працу набраўся ахвоты, надлесны лупнуць сабе тут злоты. І як Мілюсіка скінулі ці перамясьцілі, у торг Пагніла ўзялі пусьцілі. Сяляне ставяць свой пратэст, пытаюцца ці ўмова ў вас jest. Лясьнічы ў нас цяпер ужо новы, Мілюсік нічога не казаў пра ўмовы, а труды нашы зігнулі прапалі, проста хвігу паказалі.

Не давай цяпер ужо пану веры, хоць піша на паперы, бо нойдзе ён другі выкрунтас і паперы ўсе за дзьверы, ня будуць важныя дзеля вас. Голка.

Куток сьмеху і сатыры.

* * *

— Чаму гэта,—пытаецца Янка,—паліцыя заўсёды як робіць вобыскі ды арыштоўвае каго дык у ночы, а днём ніколі?

— А таму,—адказвае Пятрук,—што палякі—народ культуры, дык стыдаюцца рабіць днём някультурныя штукі.

НАШАЯ ПОШТА.

Івану Маку. Алрэс перадалі ў „Крыніцу".

Андрэю Маркевічу. Газэту ўвесь час пасылаем Вам на Мядзьведзічы.

Саўчуку І. Часопісь „Маланка" не зьліквідавана, толькі спынена. Ходзяць чуткі, што наступны нумар „Маланкі" мае ў хуткім часе выйсьці. Аб сваей прэтэнсіі напішыце ў адміністрацыю „Маланкі". Пробны нумар „Сялянскі Нівы" паслалі.

Барусу Б., Бароўку А., Сончыку Н., Дэрману К. — Пробны нумар паслалі.

Зарэку Ігнату, Рамановічу М. — Газэту пасылаем.

Дасталі ад:

Вярбіцкага Вінц. — 2 зл.

АГУЛЬНЫ СХОД

Беларускага Нацыянальнага Камітэту ў Вільні.

Дня 2-га ліпня с. г. а гадзіне 6-ай увечары ў памешканьні на Людвісарскай 1—19, адбудзецца агульны сход Віленскага Беларускага Нацыянальнага Камітэту.

ПАРАДАК ДНЯ:

1. Пацьверджаньне мандатаў сяброў.
2. Справаздача за мінулы час.
3. Выбары прэзыдыуму Камітэту.
4. Бягучыя справы.

За прэзыдыум Бел. Нац. К-ту
(—) пас. Ф. Яреміч.
(—) А. Стэповіч.

Рэдактар і выдавец К. Мацкевіч. Беларуская Друкарня ім. Ф. Скарыны, Вільня—Людвісарская 1.